

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax: +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRĂREA NR.114
din 06.04.2012**

Dosar nr.: 391/2011

Petiția nr.: 6192 din data 31.10.2011

Petent: B. M pentru B. C

Reclamat: S.C. Transs Mass S.R.L.

Obiect: neacordare abonament pentru transportul în comun

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. B. M cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatorilor

I.2.1. S.C. Transs Mass S.R.L., cu sediul în:

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin sesizarea nr. 6192/31.10.2011, petentul sesizează faptul că firma de transport S.C. Transmas S.R.L. nu îi mai eliberează abonament soției pentru faptul că a îndrăznit să atragă atenția asupra faptului că în mijlocul de transport sunt mai multe persoane decât prevede certificatul de înmatriculare. Patronul societății a luat hotărârea să nu îi mai elibereze abonament, propunându-i se să circule cu alte mijloace de transport în comun.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 6192 din 11.11.2011 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 6384 din 11.11.2011 a fost citat reclamatul. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 24.11.2011. La termen, părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Prin sesizarea nr. 6192/31.10.2011, petentul sesizează faptul că firma de transport S.C. Transmas S.R.L. nu îi mai eliberează abonament soției pentru faptul că a îndrăznit să atragă atenția asupra faptului că în mijlocul de transport sunt mai multe persoane decât prevede certificatul de înmatriculare. Patronul societății a luat hotărârea să nu îi mai elibereze abonament, propunându-i se să circule cu alte mijloace de transport în comun.

4.1.2. Petentul susține că soția sa este cadru didactic la Liceul Tehnologic Nisiporești și face naveta de la Roman la Nisiporești cu firma de transport S.C. Transs Mass S.R.L. Din cauză că și-a permis să atragă atenția șoferului că în mijlocul de transport (microbuz de 18+1 locuri) sunt mai multe persoane decât prevede certificatul de înmatriculare (40 în loc de 18), patronul societății a luat hotărârea să nu îi mai elibereze abonament propunându-i se să circule cu alte mijloace de transport în comun. Petentul susține că pe acel traseu există o singură firmă de transport respectiv S.C. Transs Mass S.R.L.

Susținerile reclamatului

4.2.1. Prin adresa nr. 6613 din 23.11.2011, S.C. Transs Mass S.R.L. prin administrator arată că, mijlocul de transport are un nr. de 16 locuri, așa cum rezultă din certificatul de înmatriculare anexat prezentei adrese.

Tot din același certificat de înmatriculare reiese faptul că nu se pot primi pasageri în picioare, deoareceau fost eliberate pentru acel microbuz un nr. de 16 abonamente aflându-se în imposibilitatea de a mai elibera alte abonamente sau să accepte călători să circule în picioare, în caz contrar ar săvârși o contravenție.

4.2.2. Precizează faptul că i s-a oferit soției petentului posibilitatea de a se deplasa pe ruta Roman-Hanul Ancuței cu microbuzul firmei la cursele cu plecare din Roman la orele 6:15 sau 8:30 pentru care mai erau locuri disponibile dar a refuzat. Acesta susține că nu este permis nici unui șofer de a încuviința vreunui pasager să circule în picioare, iar societatea are obligația de a onora cele 16 abonamente pe traseul Roman-Hanul Ancuței, în fiecare zi toate locurile sunt ocupate de către cei care au primit abonamente astfel că nu se mai pot elibera abonamente și nu ci nu pot fi de acord ca unii călători să circule în picioare. Astfel că, persoanele care își asumă riscul de a circula în picioare, dar și șoferul care încuviințează o asemenea contravenție pun în pericol siguranța circulației pe drumurile publice. În urma solicitărilor formulate de către călători societate a emis o adresă către Consiliul Județean privind oportunitatea modificării graficului de circulație pe traseul Roman-Hanul Ancuței. Anexează spre exemplificare copii ale caietului de sarcini cu graficul de circulație a licenței de traseu și a certificatului de înmatriculare a microbuzului care este titular pe traseul la care se face referire precum și tabelul cu cele 16 abonamente care au fost emise.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.2. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași text (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngredii ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

5.3. Din acest punct de vedere, Colegiul reține că petentul invocă vătămarea drepturilor sale prin faptul că nu i s-a eliberat abonament pe ntru transportul în comun de către societatea de transport S.C. Trans Mass S.R.L.

5.4. Partea reclamată arată că mijlocul de transport are un nr. de 16 locuri, așa cum rezultă din certificatul de înmatriculare anexat prezentei adrese pentru care sunt deja eliberate abonamente. De asemenea susține că i s-a oferit soției petentului posibilitatea de a se deplasa pe ruta Roman-Hanul Ancuței cu microbuzul firmei la cursele cu plecare din Roman la orele 6:15 sau 8:30 pentru care mai erau locuri disponibile dar a refuzat.

5.5. Relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că, în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este cauzat de apartenența lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui

tratament. Colegiul director reține că art. 2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care se consideră discriminată, trebuie să fi constituit elementul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, astfel cum este reglementată în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct, însă efectul unei măsuri sau practici neutre în aparență se repercutează asupra unor persoane aflate în situații comparabile, care se disting prin circumstanțierea unor criterii. Acest aspect rezultă din însăși definiția dată de legiuitor: „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin.1, față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare. Astfel, Colegiul trebuie să analizeze din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și criteriul invocat în cauză (convingeri religioase).

5.6. Colegiul reține că la dosar s-au depus de către ambele părți înscrisuri. Analizând actele dosarului, Colegiul director observă că în opinia petentului reclamatul nu a eliberat abonament pentru mijlocul de transport în vederea efectuării navetei la locul de muncă respectiv Liceul Tehnologic Nisiporești.

5.7. Partea reclamată arată că mijlocul de transport are un nr. de 16 locuri, așa cum rezultă din certificatul de înmatriculare anexat prezentei adrese, locuri pentru care sunt deja eliberate abonamente, aflându-se în imposibilitatea de a mai elibera alte abonamente sau de a primi călători care să circule în picioare, în caz contrar săvârșesc o contravenție pentru care pot fi amendați de către organele de poliție.

Raportat la aspectele sesizate de petent, Colegiul director apreciază că, în speța supusă soluționării, acestea nu pot fi probate, în cauză neputând fi luate în considerare ca și dovezi susținerile petentului care nu au fost ulterior confirmate de declarații ale colegilor acestuia și nici prin alte mijloace de probă.

5.8. Colegiul director reține că petentul, prin adresa nr. 6867 din 09.12.2011, invocă victimizarea sa, deoarece umare a depunerii unei petiții la C.N.C.D., a rezultat refuzul eliberării abonamentului de transport. Potrivit art. 2 alin 7 „constituie victimizare și se sancționează contravențional conform

prezentei ordonanțe orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării". Din punctul de vedere înaintat de către reclamat, reiese faptul că, refuzul de ai elibera abonament de transport petentei s-a bazat pe certificatul de înmatriculare în care se precizează că numărul de locuri este de 16 și nu le este permis un număr mai mare de abonamente, neavând nici direct, nici indirect vreo legătură cu prevederile cuprinse în art. 6 din O.G. nr. 137/2000.

5.9. Analizând înscrisurile dosarului, Colegiul director este de opinie că probele existente nu sunt de natură a indica prezumții de săvârșire a unor fapte de discriminare pe baza unui criteriu. O atare prezumție ar fi trebuit să indice existența unei legături de cauzalitate directă sau indirectă între refuzul eliberării abonamentului de transport și a unui criteriu care nu este specificat în sesizare. Colegiul director reține că refuzul eliberării abonamentului de transport este justificat în sensul că numărul de locuri disponibile este unul limitat, neexistând posibilitatea emiterii de abonamente peste acesta.

5.10. Colegiul director constată că nu există raport de cauzalitate între depunerea unei petiții la C.N.C.D., și refuzul eliberării abonamentului pe mijlocul de transport, deoarece la baza acesteia a stat respectarea numărului de locuri impus prin certificatul de înmatriculare și nu săvârșirea unei fapte care să poată fi sancționată de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. în privința faptelor sesizate nu se pot reține mijloace de probă care să determine incidența art. 2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. nu există legătură de cauzalitate între depunerea unei petiții la C.N.C.D. și refuzul eliberării unui abonament;
3. clasarea dosarului;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii
Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

HÁLLER ISTVAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Hotărâre Redactată: D.N.T., Tehnored. V.F

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

